

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/591

Karar No : 1980/605

ÖZET: Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı kararı'nın 4. maddesi kapsamına giren, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla beraber 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içeren suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Mustafa Başaran

O L A Y : 1- "Sidney Çalışma Ateşeliği Sosyal Yardımcısı (Din görevlisi) sanık Mustafa Başaran, ramazan dolayısıyla Sidney Camiinde verdiği vaazda "Amerikalı gavur dediğimiz gavurun reiscumhuruş şu Carter midir nedir? reiscumhurluk makamına oturmadan ce enbüyük kilisede enbüyük papazın huzuruna gider dua eder..... İyiyi hocam bizinkiler besmele çekiyor, sıkımı besmele çekmek, haddinemi düşmüş, bir reiscumhur reiscumhurluk makamına otururken Türkiye'de besmele çeksin ha. Çekemez kardeşim çekemez. Hiçbir reiscumhur çekemez. 5 vakit namazını kılmayan craya oturamayacak. İp sahibinin eline geçecektir." şeklinde konuşma yaparak cumhurbaşkanına gıyabında hakaret ettiği tahkikat evrak ve ses bandı ile anlaşılmıştır." biçiminde olayı anlatan Altındağ C.Savcılığı'nca düzenlenen 18.5.1978 günlü iddianame ile eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 158/2. maddesi uyarınca cezalandırılması istenmiş ve hakkında Asliye Ceza Mahkemesine kamu davası açılmıştır.

Altındağ 1. Asliye Ceza Mahkemesi, 4.12.1978 gününde, 1978/190-308 sayılı ile: Sanığa atılı suç herne kadar Cumhurbaşkanına gıyaben hakaret olarak nitelendirilmiş ve kamu davası açılmış ise de, lâikliğe aykırı olarak propaganda yapmak biçiminde görüldüğü ve sanığın yargılamanın, yüksek dereceli mahkemeye ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Altındağ 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 29.12.1978 gününde, 1978/449-386 sayılı ile: Sanığa atılı suçun 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinde yer alan, sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

2-Sanık Mustafa Başaran'ın aynı gün (9.9.1977 de) Sidney Camii'nde verdiği vaazda "Kanunda Türkiye Cumhuriyeti'nin dini islâmdır. Biraz zaman geçiyor, diyorlarki yahı bu olurmu diyorlar. Bu gericilik neyapalım, çıkaralım bunu, %99 müslüman olan benim ümmet de kanuna madde konuyor ve bu çıkıyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin dini islâm hükmü senin lâikliğin tâbi olduğum Anayasa'dan çıkıyor" biçiminde konuşma yaparak lâikliğe aykırı propaganda yaptığı isnadı ile Altındağ C.Savcılığı'nca düzenlenen 18.5.1978 günlü iddianame ile

sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 163/4. maddesi uyarınca cezalandırılması istemiş ve hakkında Altındağ Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

Altındağ 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 30.1.1979 gününde, 1978/177 esas, 1979/7 karar sayı ile: Sanığın suçunun, sıkıyönetim yasası kapsamına girdiği,

3- Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi, 9.7.1979 günlü duruşmada he iki ağır ceza mahkemesinden gelen dava dosyalarını birleştirerek yargılamaya 1979/1028 sayılı dava dosyası üzerinden devamla 7.11.1979 gününde, 1979/1028-592 sayı ile sanığın eyleminin yaygın şiddet hareketi niteliğinde olmadığı,

Gerekçeleri ile görevsizliklerine karar vermişlerdir.

Böylece Altındağ 1. ve 2. Ağır Ceza Mahkemesi ile Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin, konusu, nedeni, tarafları aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görüş uyumlaşması doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeraf Tolungüç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 22.12.1980 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'ya görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nussefa Pandar'ın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, 9.9.1977 yılında Avustralya'nın Sidney Şehrinde işlenmiştir. İncelenen dava içeriğinden, sanığa atılı suçun sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu, ancak 1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13. maddesinin (a) bendinde belirlenen süre dışında işlendiği anlaşılmakta ise de, aynı maddenin (b) bendindeki irtibatın varlığını belirten hiç bir delil ve emareye rastlanmadığından davanın Adli Yargı yurisdiksyonunda görülmesi gerekir.

Bu nedenle Altındağ 1.ve 2. Ağır Ceza Mahkemelerinin görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.../....

ulu

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine bu nedenle Altındağ 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 29.12.1978 günlü, 1978/449-386 sayılı kararı ile, aynı yer 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 30.1.1979 günlü, esas 1978/177, karar 1979/7 sayılı görevsizliği içeren kararlarının kaldırılmasına, 22.12.1980 gününde kesi olarak oybirliğiyle karar verildi.

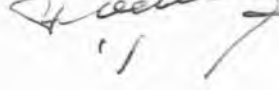
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

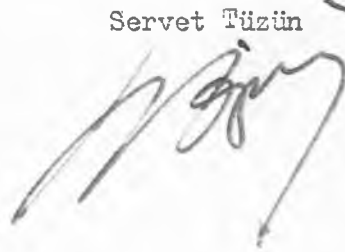
Üye

Orhan Erdem

Üye

Servet Tüzün

Üye

Hasan Çelikkale

i/ç